

**Виявлення й ідентифікація,
найтипівіші ознаки
ураження**

Диплодіоз кукурудзи уражує качани, стебла, листки та корені. Найбільше – зерна й качани. Перші ознаки захворювання можуть проявлятися у фазі сходів. Уражені рослини відстають у рості, а біля основи стебла помітне побуріння. Молоді рослини в разі сильного ураження гинуть. На уражених листках з нижнього боку з'являються плями неправильної видовженої форми. Зливаючись, плями утворюють ділянки мертвої тканини до 5 см завдовжки і 1 см завширшки. На уражених ділянках листків утворюється багато пікнід.

На стеблах хвороба частіше проявляється на міжвузлях. Уражені ділянки набувають коричневого кольору, на яких розвивається велика кількість пікнід збудника диплодіозу. Сильно уражені стебла ламаються. Найбільшої шкоди хвороба завдає качанам, на яких обгортки стають безбарвними. Качани уражуються після фази цвітіння кукурудзи. У цей період ріст обгортки трохи відстає, а численні пікніди на інших органах рослин у масі утворюють спори. Ураження качанів на ранній фазі розвитку призводить до повної їхньої загибелі. Під час збирання врожаю вони набувають сірувато-білого кольору та зморщуються. Якщо ураження відбувається пізніше, то на хворих качанах у проміжках між зернами утворюється сірувато-білий валоподібний наліт. Ураження в кінці вегетації може не спричинювати зовнішніх ознак прояву хвороби. Тоді диплодіоз можна виявити лише під час зламання качанів і лущення зерен. Захворювання, зазвичай, починається поблизу основи качана і, проникаючи до верхівки, поступово охоплює зерна. Найкраще це помітно за поперечного розрізування качана. Уражені зерна сплюснені, з матовою оболонкою сірого або коричневого кольору. На зародковій частині зерна утворюються пікніди збудника диплодіозу. Оптимальна температура для

розвитку збудника 20-30 °С. Інтенсивний розвиток хвороби спостерігається у роки, коли червень і липень сухі, а серпень-вересень вологі.

Способи поширення

Збудник диплодіозу зберігається в ґрунті, на рослинних рештках до трьох років. Поширення диплодіозу кукурудзи з одних країн в інші відбувається зараженим насінням кукурудзи. Також розповсюдження хвороби (локально) відбувається з ґрунтом, рослинними рештками кукурудзи, вітром, дощовими краплинами, комахами.

Протягом вегетації посіви кукурудзи обстежують тричі: у фазі сходів (3-4 листочки); у період викидання волоті; за два тижні до збирання врожаю.

Міністерство аграрної політики та
продовольства України

Державна ветеринарна та
фітосанітарна служба України

**ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«Тернопільська обласна
фітосанітарна лабораторія»**

46020 м. Тернопіль,
вул. Лук'яновича, 3А

тел./факс 22-36-27

**E-mail:
fitolaboratory.ternopil@gmail.com.**

**Увага!
Диплодіоз кукурудзи
Stenocarpella maydis
(Berkeley) Sutton**

